

Nieuwsbrief Platform Rampjaar Herdenking – nr. 14 (juni 2021)

Webinar 11 juni: *'Men sag niet als puyngoopen...'*

WOERDEN - *'Men sag niet als puyngoopen...'*. Het Rampjaar 1672 op het platteland. Dit is het thema van het webinar op vrijdag 11 juni met dr. Arjan Nobel, wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit van Amsterdam. Een ooggetuige wist, in het voorjaar van 1673, niet wat hij zag. Tussen Bodegraven en Woerden trof hij alleen maar verbrande huizen, verwoeste molens en ondergelopen landerijen. Franse troepen, maar ook de soldaten van Willem III, hadden een spoor van vernielingen achtergelaten. Dorpen lagen

compleet in as, terwijl vluchtelingen wanhopig een veilig heenkomen zochten. De gevolgen waren soms nog jarenlang zichtbaar. In juli 1674 woonden in Bodegraven en Zwammerdam de meeste inwoners nog in hutjes tussen de afgebrande ruïnes. In dit [webinar](#) zullen we kijken naar de gevolgen van het Rampjaar voor het platteland. Met welke verschrikkingen kregen de dorpelingen te maken en, vooral, hoe werden deze verschrikkingen door de plattelanders herinnerd?

Al meer dan veertig vestingsteden bij Platform Rampjaarherdenking

WOERDEN - Inmiddels hebben zich meer dan veertig vestingsteden aangesloten bij het Platform Rampjaarherdenking waaronder alle elf vestingsteden van de Zuiderwaterlinie Alliantie. Alle steden worden of zijn op de [Vestingstedenkaart](#) geplaatst. Daarmee is het Platform in vrijwel alle provincies vertegenwoordigd. Naast grote provinciehoofdsteden als Zwolle, Den Bosch en Middelburg zijn er ook vele kleine vestingstadjes lid, zoals IJzendijke in Zeeland, Bourtange in Groningen en Muiden in Noord-Holland. Enkele

tientallen gemeenten hebben de aanvraag nog in behandeling.

Jessie Pietens aan de slag als publiekshistorica Rampjaarherdenking

GRONINGEN - In januari 2021 studeerde Jessie Pietens af van de research master *Classical, Medieval and Early Modern Studies* aan de Rijksuniversiteit Groningen. Tijdens haar studie specialiseerde zij zich in de culturele, sociale en politieke geschiedenis en letterkunde van Engeland, Schotland en Nederland. Zij hield zich vooral bezig met thema's als gender, monarchieën, autoriteit en sociaal conflict, gemarginaliseerde groepen en – als echte boekenfanaat – de geschiedenis van literatuur, lezen en het boek. Nu is het tijd voor nieuwe avonturen! Jessie neemt je bij de hand

en leidt je langs de belangrijke gebeurtenissen en personen uit het Rampjaar 1672. Het Platform Rampjaarherdenking 1672-2022 wil graag de verhalen van het Rampjaar delen met een breed publiek. Heb jij ook een verhaal over het Rampjaar dat je graag zou willen delen, neem dan contact met ons op! contact@rampjaarherdenking.nl

Platform publiceert schokkend schoolboek over Rampjaar

WOERDEN – In 1674 verscheen de eerste druk van de *Nieuwe Spiegel der Jeugd, de Franse tirannie*, een schoolboek over de oorlogsmisdaden die de Fransen pleegden in het Rampjaar. Sindsdien werd het tientallen keren in grote oplagen herdrukt. De inhoud van het boekje was schokkend, mede door de gruwelijke afbeeldingen. De Zonnekoning Lodewijk XIV zou zich tijdens de Vredesconferentie van Utrecht in 1712 dan ook beklagen over de uitgave van dit anti-Franse boekje. In 2022 gaat het Platform - in samenwerking met uitgeverij Waanders - een hertaalde uitgave publiceren, voorzien van toelichting en noten.

MAGAZIJN over “die rotzakken van Amsterdam...”

WOERDEN - Waarom haalde stadhouder/koning Willem III uit naar “die rotzakken van Amsterdam”? Waarom had hij zo'n moeite met de diplomatie van Amsterdam? En hoe veranderde de eeuwenlange vriendschap tussen de Republiek en Frankrijk in vijandschap, in het Rampjaar?

En hoe herdenken Groningen en Coevorden het Ontzet in 1672? Welke webinars komen er in het najaar?

Lees het allemaal in het kwartaalmagazine [MAGAZIJN](#), het kwartaalmagazine van Platform Rampjaarherdenking.

COLUMN Bert Bouwmeester, burgemeester van Coevorden:

Coevorden, stad van strijd en van verhalen...

COEVORDEN - Coevorden kent in haar bijna 1000-jarige geschiedenis heel wat belegeringen, veroveringen en heroveringen. De bezetting en bevrijding van 1672 waren niet de enige! Coevorden had (en heeft natuurlijk) een strategische positie. Tot halverwege de negentiende eeuw moest onze vesting worden veroverd om naar het noorden van ons land te kunnen trekken! 1672 was wel één van de meest spraakmakende jaren. Coevorden kreeg in dat jaar een serieuze plek in de geschiedschrijving door de Bisschop van Münster (Bommen Berend), die halverwege dat jaar de vesting snel had veroverd, weer tot over de landsgrens te verdrijven. Lees de rest van de column [hier](#).

Museum van de Maand: Groninger Museum exposeert Ontzet

Een zilveren herdenkingspenning brengt Gronings Beleg en Ontzet in beeld

GRONINGEN - In het Rampjaar werd Oost-Nederland aangevallen door de vorst-bisschoppen van Keulen en Munster. Met name de laatste, Bernhard von Galen, was een echte ijzervreter. In 1665 had hij ook al een inval gedaan in Oost- en Noord- Nederland. Aanvankelijk was zijn opmars een groot succes. Zonder veel tegenstand werd Overijssel veroverd. De meeste steden gaven zich rap over. Ook de vesting Coevorden, de toegang tot Drenthe, viel. De grote tentoonstelling in het Groninger Museum laat vele topstukken zien rondom Groningens Ontzet met originele portretten van hoofdrolspelers, schilderijen en tekeningen van het beleg en veel meer. Lees er meer over op onze [website](#).

Het Waterlinieboek: speurtocht voor lezers?

WOERDEN - Uitgeverij W Books heeft een formule ontwikkeld om cultuurhistorische onderwerpen bij een breed publiek te brengen in de vorm van korte verhalen en prachtige illustraties, samengevoegd in een vuistdikke plavuis.

De uitgever mag zich gelukkig prijzen met de keuze van deze auteur voor het thema Oude Hollandse Waterlinie. Want Sander Enderink is niet alleen een gedegen historicus, maar ook specialist inzake de Oude Hollandse Waterlinie en bovendien een goede verteller en vlotte schrijver.

Lees er meer over op onze [website](#).

Boekaankondiging: Hiëronymus van Beverningk tijdens het Rampjaar 1672

GOUDA - Klem tussen Johan de Witt en Willem III. Zo kan men de positie van de Goudse regent en diplomaat Hiëronymus van Beverningk in 1672 het beste kenschetsen. Aanvankelijk steunt hij het bewind van raadpensionaris De Witt, maar geleidelijk verandert hij van gedachten en ziet hij voor prins Willem II wel een toekomst weggelegd in de Republiek.

In oktober 2021 verschijnt dit boek van historicus dr. Wout Troost, die overigens ook onderdeel uitmaakt van de [Speaker's Academy](#) van het Platform Rampjaarherdenking.

In een speciale bijeenkomst van Die Goude zal het eerste exemplaar komend najaar worden aangeboden aan burgemeester Pieter Verhoeve.

Terugkijken: Zuiderwaterlinie documentaire

DEN BOSCH - Historie, cultuur en natuur gecombineerd in prachtige beelden, dat was de Zuiderwaterlinie documentaire. In vijf afleveringen reisden Björn van der Doelen en Imme Steinmann door vestingsteden van de waterlinie. Onderweg gingen ze samen met de bewoners op pad om de historie en de cultuur van deze provincie te ontdekken. Hun conclusie? "De Zuiderwaterlinie leeft meer dan ooit. En ondanks dat de

kanonnen niet meer bulderen, is het hier verre van stil."

Heb je een of meerdere afleveringen gemist? Bekijk ze [hier!](#)

Ook ontwikkelden ze een historische documentaire 'Het verhaal van de Zuiderwaterlinie; verleden en toekomst'. Deze documentaire bekijk je [hier](#).

19 juni Hollandse Waterlinies Fietstour

NIEUWERSLUIS - Op zaterdag 19 juni kan je fietsend de mooiste verhalen van de Hollandse Waterlinie ontdekken. Een prachtige route van 40 of 60 km op vier plaatsen vanuit Purmerend, Abcoude, Utrecht of Gorinchem. Geniet van de natuur, bezoek een fort, pak een terrasje en ga op ontdekkingstocht. Met als finish: een mooie medaille! Enthousiast geworden? [Schrijf je dan direct in!](#)

Op zoek naar extra uitdaging? Pak dan de racefiets uit de schuur en ontdek op zondag 20 juni de Hollandse Waterlinie in één dag. Een fietsroute van 100, 200 of zelfs 300 km die je meeneemt langs molens, dijken, rivieren en oude kastelen. Geniet van prachtige landschappen en meer dan 100 forten. Durf jij de uitdaging aan? [Schrijf je dan hier in!](#)

5 en 6 juni start Fortenseizoen

NIEUWERSLUIS - In het weekend van 5 en 6 juni 2021 begint eindelijk het toeristische seizoen voor de forten, vestingen, kastelen, bunkers en tussenliggend waterlinie erfgoed. Onder het thema "verhalen" organiseren tal van forten en vestingsteden activiteiten in het prachtige linielandschap tijdens *Ode aan de Hollandse Waterlinies*. Ga op stap met een Hap-en stap arrangement of strijk neer op 1 van de vele fortterrassen. Er zijn spannende speurtochten en expedities, bekijk de

fototentoonstelling *Forten van Boven* of de buitenexpositie op Fort Honswijk. Ga mee met een Fortensafari of geniet van één van de vele wandel-, fiets- en vaarroutes. Dat allemaal tegen het decor van huidig of toekomstig Werelderfgoed. Een gevarieerd aanbod voor jong en oud. Ontdek meer op Forten.nl.

- **Bestuur:** drs. Bernt Feis, voorzitter; drs. Bart Engbers, vicevoorzitter; Marleen Westeneng, secretaris; Patrick van Leeuwen LLM, penningmeester; drs. Job van den Broek, bestuurslid
- **Comité van Aanbeveling:** drs. A.A.M. Brok, drs. Marieke Brugman, drs. Reinildis van Ditzhuyzen, drs. Luc Panhuysen, dr. Peter Rehwinkel, dr. Niko Roorda, Gerda Verborg,
- **Medewerkers en stagiaires:** Priscilla van Alebeek, Marcel Keurentjes, Eva Noomen, redactie en verzending Nieuwsbrief en Magazijn: Marleen Westeneng en drs. Job van den Broek
- **Website** www.bootsystems.nl; www.brankomedia.nl
- **Oplage Nieuwsbrief:** 10.350 ex.; verzending www.ymlp.nl

Fonds
1818

